

หน่วยการสอนสังคมศึกษาเพื่อปลูกฝังค่านิยม
แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น

นายควน ชาวหนู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2516

000243

SOCIAL STUDIES TEACHING UNITS FOR DEVELOPING VALUES IN THE
PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Mr. Kuan Khaonoo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1973

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

รองศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หน่วยการสอนสังคมศึกษาเพื่อปลูกฝังค่านิยมแก่นักเรียน
ชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ชื่อ

นายควน ขาวหนู   แผนกวิชา   ประถมศึกษา

ปีการศึกษา

2515

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 5 ประการ คือ (1) เพื่อสร้างหลักสูตร แบบเรียน และหน่วยการสอนสังคมศึกษาเพื่อปลูกฝังค่านิยมแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น โดยหวังให้ผู้เข้ารับการอบรมใช้เป็นคู่มือในการถ่ายทอดค่านิยมแก่เด็กและประชาชนชาวเขา (2) เพื่อนำหลักสูตร แบบเรียน และหน่วยการสอนที่สร้างขึ้น ทดลองใช้กับกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม (3) เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านวิธีสอนในการปลูกฝังค่านิยมแก่ผู้เข้ารับการอบรม (4) เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านค่านิยมของผู้เข้ารับการอบรม และ (5) เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านค่านิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ตัวอย่างประชากร ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชาวเขาที่เข้ารับการอบรมเป็น ผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขา ณ ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 57 คน แบ่งเป็นพระภิกษุสามเณร 25 รูป ขรवास 32 คน มีความรู้สามัญตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และตัวอย่างประชากรนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก และ ข ของโรงเรียนทองสวัสดิ์วิทยาคาร อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 70 คน โดยใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก ซึ่งมีนักเรียน 35 คน จำแนกเป็นชาย 18 คน หญิง 17 คน เป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ข ซึ่งมีนักเรียน 35 คน จำแนกเป็นชาย 22 คน หญิง 13 คน เป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบความรู้ วิชาสามัญและวิชาครูเบื้องต้น (2) แบบฝึกหัดสรุปหน่วยการสอน (3) แบบประเมินผลการ ฝึกสอน (4) แบบการจัดอันดับค่านิยมของผู้เข้ารับการอบรม และ (5) แบบทดสอบวัดทัศนคติ ค่านิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ผลการศึกษาได้พบว่า หลักสูตร แบบเรียน และหน่วยการสอนที่สร้างขึ้นนั้น ใช้ ทดลองฝึกอบรมผู้เข้ารับการอบรมครั้งนี้ได้ โดยที่การเรียนรู้ทางด้านวิชาการของผู้เข้ารับการ อบรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการกับความสามารถใน การสอน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นอกจากผู้เข้า รับการอบรมจะมีการเรียนรู้ทางด้านวิชาการดีขึ้นแล้ว ยังมีความสามารถในการสอนอยู่ใน เกณฑ์ด้วย

ทางด้านการปลูกฝังค่านิยมนั้น "หน่วยการสอนสังคมศึกษาเพื่อปลูกฝังค่านิยมแก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น" ใช้ได้ผลสำหรับผู้เข้ารับการอบรม ทั้งนี้ เนื่องจากคะแนน พฤติกรรมทางค่านิยมของผู้เข้ารับการอบรมที่ได้ในสัปดาห์ที่ 2 และสัปดาห์สุดท้ายของการ อบรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และมีแนวโน้มที่จะใช้ปลูกฝังค่านิยม แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นได้ แต่ผลของการวิเคราะห์ไม่มีความแตกต่างกันในเชิง สถิติระหว่างทัศนคติค่านิยมของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม และระหว่างทัศนคติ ค่านิยมของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ที่มีอยู่ก่อนการทดลองกับภายหลังการทดลอง

pupils, Mae Sarieng district, Mae Hongson province. 18 boys and 17 girls from Prathom Suksa 4 A is an experimental group, and 22 boys and 13 girls from Prathom Suksa 4 B is a controlled group.

The tools for data collecting were consisted of (a) General Knowledge and Basic Pedagogic Subject Test, (b) Teaching Units conclusion Exercises, (c) Teaching Practice Evaluation, (d) Values Rating Scales for trainees, and (e) Values Attitude Test for the Primary School Students.

The results of the study showed that curriculum, textbook, and teaching units which were constructed for values instruction could be used experimentally to train the hill tribe trainees. There was a positive correlation between knowledge achievement and pedagogic knowledge, statistically significant at .01 level. The result of pre-test and post-test in the same group showed a statistical significance at the .001 level.

By using the Values Rating Scales to measure the trainees' feeling, a finding showed that the trainees had changed their values significantly at .001 level. There was also a tendency of changing social values in pupils, both experimental and controlled groups. This value changes were occurred more in the experimental group than the controlled group but the difference was not significant.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้เนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล หัวหน้าแผนกวิชาประถมศึกษา รองศาสตราจารย์
สุมน อมรวิวัฒน์ ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต และ
อาจารย์กมล สุกประเสริฐ อาจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย ได้ให้ความช่วยเหลือ
ทางคานสถิตวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างการจัดอันดับของผู้ทรงคุณวุฒิกับแบบเรียน
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดอันดับคานนิยม กองสงเคราะห์ชาวเขา
และศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ที่ได้อำนวยความสะดวก
สะดวกในการทดลองฝึกอบรม ครูใหญ่และครูแทน ไทวดี ร.ร.ทองสวัสดิ์วิทยาการ
อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ที่ได้กรุณาให้ความสะดวกและร่วมมือในการทดลองเป็น
อย่างดียิ่ง และจะลืมเสียมิได้คือ องค์การยูนิเซฟ ที่ได้สนับสนุนการวิจัยตลอดเวลา
3 เดือน.

ควน ชาวหนู

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิติกรรมประเทศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฎ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฉ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
ความจำกัดของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย	7
คำจำกัดความ	8
2. การสำรวจและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สภาพของชาวเขา	10
ประชากรของชาวเขา	10
วัฒนธรรมและประเพณีของชาวเขา	16
สภาพเศรษฐกิจของชาวเขา	18
สรุปสภาพทางเศรษฐกิจของชาวเขาโดยทั่วไป	20
ปัญหาของชาวเขาต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ ..	20
ปัญหาทางการศึกษา	26

3. วิธีดำเนินการวิจัย	35
การศึกษาปัญหาและสำรวจข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับชาวเขา	35
ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย	36
เครื่องมือในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	52
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
1. ความรู้ความสามารถและพัฒนาการของผู้รับการอบรม	60
2. พัฒนาการในการปลูกฝังค่านิยม	63
3. ประสิทธิภาพของการฝึกอบรมและการทดลองสอนเพื่อ ปลูกฝังค่านิยม	65
4. พัฒนาการในการปลูกฝังค่านิยมแก่นักเรียนชั้นประถม ศึกษาตอนต้น	66
อภิปรายผลการวิจัย	68
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	73
สรุปผลการวิจัย	75
ขอเสนอแนะ	76
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	82
ผนวก ก.	83
ผนวก ข.	92

บท

ฉ
หน้า

ผนวก ค.	113
ผนวก ง.	129
ประวัติการศึกษา	133

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. วุฒิศึกษาของผู้เข้ารับการอบรม	37
2. ผู้เข้ารับการอบรมแยกตามอายุ	38
3. ตัวอย่างสรุปวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิด 2 ทาง	57
4. การจัดอันดับคะแนนผลงานเป็นตัวอักษร	60
5. จำนวนผู้รับการอบรมที่อยู่ในอันดับคะแนนเป็นตัวอักษรของแต่ละประเภทผลงาน	61
6. การแจกแจงความถี่รวมกันทั้ง 2 ทาง ระหว่างการจัดอันดับคะแนนสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการกับความสามารถในการสอนเป็นตัวอักษร	62
7. คะแนนเฉลี่ยของค่านิยมที่ผู้อบรมให้แก่ผู้รับการอบรมในครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2	63
8. เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม	65
9. เปรียบเทียบคะแนนค่านิยมของผู้รับการอบรมที่ได้ในครั้งแรกกับครั้งหลัง	66
10. การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อค่านิยมระหว่างนักเรียนกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง ..	67

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

- 1. แสดงคะแนนเฉลี่ย 12 คำนิยมของผู้รับการอบรม 57 คน
 ทั้ง 2 ครั้ง 64